श्रोता-त्री, श्रावयिता-त्री, शुश्रूषिता-त्री, शोश्रूयिता-त्री ; इत्यादीनि रूपाणि भौवादिकद्रवतिवत् (883) बोध्यानि ।

[1]शृण्वन्-ती, [2]संशृण्वानः, [3]शुश्रूषमाणः, [4]प्रतिशुश्रूषन्-आशुश्रूषन्, [5]देवदत्तं प्रतिशुश्रूषमाणः-भाष्यात् आशुश्रूषमाणः, [6]शुश्रुवान्, [7]देवदत्ताय गां प्रतिशृण्वन्-आशृण्वन् वा, [8]निश्रावी, [9]विश्रावः, [10]श्रवणम्, [11]प्रतिश्रुत्, [12]श्रुतिः, [13]सुश्रुतः, [14]शिश्रावयिषुः-शुश्रावयिषुः,

---

1. शतरि, 'श्रुवः शृ च' (3-1-74) इति श्नुप्रत्ययः, तत्सन्नियोगेन 'शृ' इति प्रकृतेरादेशश्च । 'सार्वधातुकमपित्' (1-2-4) इति श्नुप्रत्ययस्य ङिद्वद्भावात् 'क्ङिति च' (1-1-5) इति गुणनिषेधः । अत्र वदन्ति—भ्वादिषु पठितत्वादस्य धातोः, **श्रवति** इत्यनेकत्र **ऋग्वेदादिषु** प्रयोगश्रवणात् च पूर्वं **श्रुधातुः श्रवति** इत्याद्याकारेण भौवादिकरूपेणापि युक्त इत्यूह्यते, इति । विद्वांसः प्रमाणमत्र ।
2. 'अर्तिश्रुदृशिभ्यश्च' (वा. 1-3-29) इत्यनेन समुपसृष्टादस्मात् आत्मनेपदम् ।
3. 'ज्ञाश्रुस्मृदृशां सनः' (1-3-57) इति सन्नन्तात् नित्यमात्मनेपदम् ।
4. '**प्रत्याङ्भ्यां श्रुवः**—' (1-3-59) इति आत्मनेपदनिषेधात् यथासम्भवं परस्मैपदमत्रेति बोध्यम् ।
5. 'प्रत्याङ्भ्यां—' (1-3-59) इत्यत्र उपसर्गयोरेव ग्रहणम् ; प्रकरणात् । अतश्च कर्मप्रवचनीययोः प्रत्याङोर्ग्रहणे तु आत्मनेपदमपि भवति ।
6. 'भाषायां सदवसश्रुवः' (3-2-108) इति लिटः क्वसुः । द्विर्वचनादिकम् ।
7. '**प्रत्याङ्भ्यां श्रुवः** पूर्वस्य कर्ता' (1-3-59) इति प्रत्याङ्भ्यामुपसृष्टस्य **शृणोतेः** प्रयोगे देवदत्तस्य सम्प्रदानत्वात् चतुर्थी इति बोध्यम् ।
8. 'रक्षश्रुवसवपशां नौ' (ग. सू. 3-1-134) इति ग्रह्यादिपाठात् णिनिप्रत्ययः । **क्षीरस्वामी** तु अत्र 'नि' इत्युपसर्गं प्रत्ययस्य णित्त्वं च अप्रयोजकं मत्वा **श्रावी श्रवी** इति वृद्धिपक्षं वृद्ध्यभावपक्षं चाह ।
9. 'वौ क्षुश्रुवः' (3-3-25) इति घञ् । उवर्णान्तत्वलक्षणापोऽपवादः ।
10. श्रूयतेऽनेनेति संज्ञायां ल्युटि **श्रवणम्** =श्रोत्रम्, वेदो वा ।
11. प्रतिश्रूयते इति **प्रतिश्रुत्**=प्रतिध्वनिः । स्त्रियां भावे सम्पदादित्वात् (वा. 3-3-108) क्विप् । तुक् ।
12. श्रूयतेऽनया इति **श्रुतिः**=वेदः, श्रोत्रं वा । 'श्रुयजीषिस्तुभ्यः करणे' (वा. 3-3-94) इति स्त्रियां ल्युडपवादः क्तिन् ।
13. 'क्तिक्तौ च संज्ञायाम्' (3-3-174) इति संज्ञायां कर्तरि क्तः । **सुश्रुतः**=वैद्यशास्त्रप्रवर्तकः ऋषिविशेषः ।
14. ण्यन्तात् सनि 'सनाशंसभिक्ष उः' (3-2-168) इति ताच्छीलिके उप्रत्यये, 'स्रवतिशृणोति—' (7-4-81) इत्यादिना अवर्णपरकत्वात् अभ्यासस्येकारविकल्पः ।